

zo 19.09.2010

Deze derde zondag van september zijn we naar goede gewoonte present voor de Open Monumentendagen in het Brussels Gewest. Voor de 22ste keer mag het grote publiek snuisteren in het monumentale erfgoed van onze hoofdstad. Met als rode draad het thema 'Pierre & Co' – neem het niet persoonlijk, het gaat uiteraard om de wijze waarop steen in de betrokken gebouwen is aangewend – gunnen ruim 110 instellingen ons een unieke inkijk in ruimtes die doorgaans niet vrij toegankelijk zijn. De nadruk ligt daarbij trouwens niet uitsluitend op de architectuur, want overal is er naar goede gewoonte ook toelichting voorzien bij de geschiedenis en de dagelijkse werking. Wij hebben er vandaag drie kleppers van formaat uitgekozen: het Vlaams Parlement, het Justitiepaleis en het Beursgebouw. Een rondje Brussel dus, waarvoor de MIVB ons alvast goed op weg zet. Helemaal gratis zelfs, ter gelegenheid van de autoloze zondag, want vandaag wordt koning auto één dag lang van z'n troon gestoten door de zachtere weggebruikers.

Voor de iets langere verplaatsingen voorziet de NMBS bovendien het Mobiliteitsbiljet, waarmee we voor de forfaitaire prijs van 9 EUR richting hoofdstad sporen. In het weekend mag dat zowel via Hasselt als via Liège-Guillemins, zodat we toch enige variatie in onze treinreis kunnen aanbrengen:

5128 Bilzen 08:43 – Hasselt 08:56
1531 Hasselt 09:07 – Brussel-Centraal 10:26
0515 Brussel-Centraal 17:01 – Liège-Guillemins 18:00
2940 Liège-Guillemins 18:08 – Bilzen 18:54

Reizen in het weekend hoeft sinds dit jaar niet langer gepaard te gaan met acute angstaanvallen, want tussen Tongeren en Hasselt wordt nu een bijkomende stoptreinverbinding ingelegd, die het aansluitingspatroon in Hasselt betrouwbaarder maakt en zo onrechtstreeks ook sneeuwbal effecten van vertragingen op de omringende lijnen vermijdt. Bestempel onze **L 5128** (Bilzen 08:43 – Hasselt 08:56) dus vooral niet als een schandelijk overaanbod, gezien de grote meerwaarde voor de betrokken reizigers – het zijn er vandaag een twintigtal – en hun zielsrust, want we arriveren stipt in Hasselt. Voor het personeel zijn zulke eentonige diensten natuurlijk iets minder interessant, laat staan voor AM B 361, met vandaag nog twaalf retourtjes Tongeren voor de boeg.

De aansluiting met **IC E 1531** (Hasselt 09:01 – Brussel-Centraal 10:26) wordt verzekerd op hetzelfde perron. Op deze verbinding is de materieelinzet 's zondags anders dan op zaterdag; waar we gisteren in een M6-stam zouden gezeten hebben, komen vandaag immers 3 AM 96's opdagen. In stel 565, helemaal vooraan, denken we nog een rustig plekje te bemachtigen, maar dat is buiten een uitgelaten groep chiromeisjes (en hun interactieve opdrachten) gerekend. In het ruilspeel krijgen we bijvoorbeeld een rol pepermuntjes voor een chocolaatje, dat onze burens vervolgens mogen opsmikkelen in ruil voor een paar waardeloze oorbellen. Enfin, tegen de tijd dat we Landen bereiken, zijn alle reizigers er eigenlijk op vooruitgegaan, terwijl de chiromeisjes mistroostig een droge rijstekoek – want dat is al wat ze eraan hebben overgehouden – opdelen. Naast ons probeert een aantal rangeerders intussen tevergeefs hetzelfde te doen met de twee M6-stammen van IC E 1507 in de andere richting; hun blik spreekt eveneens boekdelen. Later zal ik op railtime.be ontdekken dat ze er uiteindelijk maar liefst 44 minuten aan gezwoegd hebben. Helaas worden ook wij door de NMBS nog vergast – deze keer gelukkig niet in de letterlijke zin, zoals eergisteren, toen een smeulende sigaret hier via het verluchtingssysteem een brandgeur verspreidde – op een wat langere stop in Landen, want het treindeel uit Luik komt een achttal minuten te laat aandraven. De watertoren heeft hier dezer dagen ongetwijfeld veel bekijks. Voor aankomst in Brussel-Centraal zal er zelfs nog een minuutje vertraging bijkomen. En dat nota bene op een zondagochtend, zonder dat enig ander verkeer ook maar ergens ons pad heeft gekruist.

Metro 1 Centraal Station 10:48 – Kunst-Wet 10:50 6224

We zullen eerst het Vlaams Parlement, gelegen op de Hertogstraat, met een visite vereren. Architect Joseph Benoit koos voor een gebouw in eclectische stijl, waarin vanaf 1895 in eerste instantie het Ministerie van Posterijen werd onderbracht. Diverse elementen die aan dat verleden herinneren, zijn tot op de dag van vandaag bewaard gebleven, ondanks een grondige renovatie van de binnenzijde tijdens de eerste helft van de jaren 1990. Om de beschikbare ruimte optimaal te benutten voor de nieuwe functie van het gebouw, werd bijvoorbeeld een binnenkoer voor postkoetsen overdekt met een schelpvormige glazen koepel, waaronder de plenaire vergadering nu al veertien jaar samenkomt. Nog spectaculairder is de polyvalente zaal die zich onder het halfroond bevindt, die we o.a. kennen van de verkiezingsmarathon op televisie. De gebruikte materialen, zijnde glas en marmer, geven het geheel een aangename, lichte indruk. Na enige toelichting bij deze ruimtes gaat de rondleiding verder naar een vergaderzaal van het Bureau (het dagelijks bestuur) en naar het stijlvolle kantoor van voorzitter Peumans. Afsluitend krijgen we een drankje aangeboden in het aanpalende Huis van Vlaamse Volksvertegenwoordigers, oftewel het Administratief Centrum, waarin de vroegere lokettenzaal van het Postchequegebouw nog onaangeroerd is gebleven.

Tram 94 Park 12:06 – Poelaert 12:12

2006

De naam van de tramhalte verradt al dat het Justitiepaleis onze volgende bestemming is. Hoewel Joseph Poelaert het ontwierp tijdens het bewind van Leopold I, past dit imposante gebouw perfect in de grootse plannen van diens opvolger. De 105 meter hoge koepel rijst magnifiek op in het zenit van de Regentschapsstraat, waarlangs nog tal van andere instanties met aanzien gevestigd zijn. Onze gids focust vooral op de architectuur – wist je trouwens dat de meeste muren slechts uit bekleed gietijzer bestaan? – en de Griekse mythologie die daarin overvloedig verscholen zit. Daarnaast krijgen we uitzonderlijk toegang tot de Feestzaal van het Hof van Cassatie, waarin nog steeds alle officiële plechtigheden plaatsvinden. Een rechtszaal is vandaag echter niet opengesteld.

Naast het Justitiepaleis zijn er liften geïnstalleerd om het imposante hoogteverschil met de Marollen, die destijds trouwens deels hebben moeten wijken voor de bouw ervan, te overbruggen. Op deze feestelijke zondag wordt het volkse karakter van deze buurt des te meer in de verf gezet, met een rommelmarkt en andere vermakelijkheden.

Tram 3 Zuidstation 14:28 – Beurs 14:33 (+7)

3026

Na het middagmaal willen we dus terug richting stadscentrum voor ons bezoek aan de Beurs. Aangezien we toch aan het Zuidstation zijn, zou dat het makkelijkst moeten lukken met de tram, die zich op dit gedeelte van het traject eigenlijk als premetro gedraagt. Normaal gezien zou het wachten hier nooit langer dan vijf minuten mogen duren, maar al snel wordt duidelijk dat er iets schort aan de dienstverlening van de MIVB, terwijl het perron natuurlijk onophoudelijk volstroomt. Tot overmaat van ramp blijkt de tram bij aankomst al zwaar overbezet, vandaar waarschijnlijk ook de ruime vertraging.

Dat we ons er toch nog kunnen tussenwringen, is eigenlijk niet meer dan een opwarmertje voor het tafereel dat zich even later bij ons derde en laatste monumentenbezoek zal afspelen. Hoewel de Beurs op voorhand al als een interessante trekpleister van deze editie werd beschouwd, zijn er maar weinig rondleidingen voorzien, met bovendien telkens een maximum van 25 deelnemers. Weinig verwonderlijk heeft zich voor de trappen van het gebouw dan ook een grote massa nieuwsgierigen gevormd, waarmee de security zowaar de handen vol heeft! Na een klein uurtje aanschuiven – het trek- en duwwerk laten we aan anderen over – is het onze beurt, voor een presentatie die zeker het wachten waard is. We krijgen een erg gedetailleerde uitleg bij het ontstaan van het concept ‘beurs’, het ontwerp en de inplanting van dit gebouw, de oorspronkelijke manier van werken en de invloed van de automatisering sinds 1996. Zeker een aanrader!

Daarna hebben we nog een halfuurtje de tijd om wat door het stadscentrum te kuieren, dat intussen gezellig volgestroomd is, vooraleer we terug afzakken – het juiste woord is dat niet, want je moet uiteraard stijl bergop – naar de ingang van het Centraal Station, waar duidelijk iets op til is. ‘s Avonds zal ik via het Journaal vernemen dat hier het gerenoveerde gebouw en het heraangelegde plein ingehuldigd worden. En eerlijk gezegd: ondanks de beperkte capaciteit, behoort Horta’s nalatenschap op dit ogenblik tot de aangenamere stations van ons land.

In **IC A 515** (Brussel-Centraal 17:01 – Liège-Guillemins 18:00) zoeken we onze vaste stek op, helemaal achteraan in het twaalfde l11-rijtuig. Dat is niet onverstandig, gezien de drukte en het feit dat we zo in Liège-Guillemins vlakbij de trappen aankomen, voor het geval dat onze overstap in het gedrang zou raken. Daar is gelukkig geen indicatie toe, want we komen amper 3 minuten te laat uit de NZV tevoorschijn. In de stationsuitrit van Brussel-Noord worden we bovendien onmiddellijk naar lijn 36N gestuurd, een versnijding die in het weekend niet te veel hinder veroorzaakt en er tegelijk voor zorgt dat onze vertraging bij aankomst in Leuven al is ingelopen. Ook verderop op de hogesnelheidslijn zorgt HLE 1347 voor een stevig duwtje in de rug. Een aangename belevenis wordt dat niet, want we zitten pal boven een vierkant wiel, maar zo zetten we tenminste wel twee minuten te vroeg voet op Luikse bodem. Intussen geniet de TBG blijkbaar nog steeds van haar zondagsrust, want controle hebben we tijdens het afgelopen uur niet gekregen.

Net zoals twee weken geleden ronden we af met **IR c 2940** (Liège-Guillemins 18:08 – Bilzen 18:54), die vandaag merkkelijk drukker beklant is dan gewoonlijk. Ook daar zit de autoloze zondag ongetwijfeld voor iets tussen. Desondanks hebben we in Liers toch alweer een drietal minuten voorsprong op de voorziene dienstregeling; de TBG wacht hier wel het vertrek af. Voorbij Tongeren heeft Infrabel sinds december nog eens twee minuten extra rittijd opgelegd, wegens werkzaamheden met een onzichtbaar karakter. Afgezien dan van een korte vertragingsszone ter hoogte van Hoeselt, die ook vandaag niet verhindert dat we Bilzen ruim twee minuten te vroeg binnenrijden. Met een enigszins wrang gevoel, want het zijn zulke kunstgrepen die de globale stiptheid, sowieso al niet om over naar huis te schrijven, nog verbloemen. Vertel het vooral niet voort aan Test-Aankoop...

Dit zijn nog een paar foto's:

Het rostrum, de stoel van de voorzitter en het stembord in het Vlaams Parlement.

http://lh3.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1Zl3RXMI/AAAAAAAAAW8/omXD3iFHXU/P1010146.JPG

Het halfroond is eigenlijk gelegen op een vroegere binnenkoer, die nu overdekt wordt door deze glazen constructie. Zo wordt de beschikbare ruimte optimaal gebruikt en wordt er een heldere sfeer gecreëerd.

http://lh3.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1aur50HI/AAAAAAAAAXA/n2yhiUI2ozc/P1010148.JPG

Voorzitter Peumans had de deuren van zijn bureau voor dit weekend wagenwijd opengezet, maar op dit portret (zonder rommel) komt het authentieke interieur toch iets beter tot zijn recht. Wist je trouwens dat Peumans binnenkort, wanneer de bladeren vallen, weer een uitzicht krijgt op het paleis van zijn beste vriend?

http://lh5.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1bICDrGI/AAAAAAAAAXE/txopc4U9Qbs/s512/P1010154.JPG

Dit kunstwerk van Arne Quinze, dat het Vlaams Parlement verbindt met het Huis van de Vlaamse Volksvertegenwoordigers, zorgde twee jaar geleden voor enige controverse, zowel wat de prijs als het ontwerp zelf betreft. De gustibus et coloribus non disputandum est...

http://lh4.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1cQy_jGI/AAAAAAAAAXI/x04ZCjeyU4/P1010155.JPG

Zo ziet de koepel van het Justitiepaleis er langs de binnenkant uit. Foto's maken is er niet evident, want de ruimtes zijn erg donker.

http://lh6.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1c8oPrzl/AAAAAAAAAXM/vdQbfwn8LRk/P1010163.JPG

Langs de voorkant kan het ook al niet, want daar staat het gebouw helemaal in de stelling. Daarom dus nog dit beeld van de zij-ingang, die door het plebs gebruikt moest worden.

http://lh4.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1dWRa3I/AAAAAAAAAXQ/qj7IRceis9U/P1010179.JPG

Een zicht op de wanden en het dak van de beurs. Oorspronkelijk ontbraken de dakvensters en waren de wanden groen en rood!

http://lh4.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1d2wJDwl/AAAAAAAAAXU/WiBx14pgzfw/P1010180.JPG

Deze bel, die voor de automatisering van het beursgebeuren iedere dag om klokslag 11u geluid werd, dient tegenwoordig enkel nog voor ceremoniële gelegenheden. De laatste die de eer had, was Europees president Herman van Rompuy, bij het begin van het Belgische voorzitterschap van de EU.

http://lh6.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1eY7JVbl/AAAAAAAAAXY/h6XAj0oVxdQ/P1010183.JPG

Vroeger werd de koers van ieder aandeel met krijt op een bord genoteerd. Dat deze praktijk tegenwoordig tot het verleden behoort, bewijst de notering in oude Belgische Franken.

http://lh3.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1eyw88RI/AAAAAAAAAXc/O-YaN8Taw10/P1010185.JPG

Ook de treinen mogen natuurlijk niet ontbreken. Deze foto toont HLE 1347 te Liège-Guillemins, die IC A 515 zo meteen verder richting Eupen zal duwen.

http://lh4.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1fdBfVJI/AAAAAAAAAXg/xomelewkfDg/P1010192.JPG

Enkele sporen verderop vormen drie generaties motorstellen intussen een mooie line-up. Herken ook onze AM B 428.

http://lh4.ggpht.com/_zOWsSBk_qUM/TJd1ZW_HbMI/AAAAAAAAAW4/9h5UPoxTWws/P1010193.JPG